

RIP

Het vissersdorpje krimpt tot het niet meer te zien is. De felle kleuren verdwijnen en de grijze zee met daarboven de bleke, uitgestrekte lucht neemt het over. De reis is begonnen. Het kan haar laatste zijn. Daar heeft ze vaak aan gedacht, de afgelopen maanden. Ze heeft al heel veel zeemijlen afgelegd, ingeklemd tussen de hoekpunten van twee opeengestapelde containers. En al sinds haar allereerste reis langs de Waddeneilanden wil ze het liefst dat haar laatste tocht juist dáár eindigt. Rustig deinend op de bodem van zand, slik en vette klei, waar het zoute water telkens overheen spoelt, even blijft staan en dan weer terugspoelt zodat zij in de zon ligt te drogen. Steeds maar weer. En dat zij dan vanaf haar zachte rustplaats de vissen, kwallen, planten, schelpdieren en wadlopers ziet passeren. Ze varen naar het Noorden. Het zou dus kunnen. Maar ze weet dat het zinloos is om je vast te klampen aan wat je graag wilt. En als twistlock heb je al genoeg vast te houden. Bovendien is het Wad nog lang niet in zicht. Ze varen nog steeds langs de kust van Portugal.

De kapitein maakt een rondgang over het schip. Hier en daar inspecteert hij een twistlock, trekt even aan een siorstang of schopt tegen een container. Halverwege het gangboord blijft hij staan, leunt over de reling en kijkt naar de kust. Hij mompelt goedkeurend. Het schip is solide geladen, de containers zijn goed geborgd met twistlocks en siorstangen. Het weer is rustig, maar er is storm voorspeld. Het liefst vaart hij niet te ver uit de kust. Da's de kortste weg en het geeft hem een gevoel van geborgenheid. Maar over een paar dagen passeren ze Nederland. Daar kunnen ze zo moeilijk doen. Ook de reder zeurt de laatste tijd vaker over het Waddengebied. De kapitein vist een pakje uit zijn zak, drukt het laatste kauwgompje uit de strip en stop het in zijn mond terwijl hij de lege strip overboord gooit. Dat gesprek laatst op kantoor ging er ook over. Werelderfgoed, me hoela. Het is gewoon de binnenbocht naar Duitsland. Met een nijdig gebaar schopt hij tegen de reling.

Ik wil langs het Wad. Het Wad. Het Wad. Zacht gedreun dringt tot hem door. Met een ruk draait hij zich om en staart naar de gele containers, waar het geluid

vandaan lijkt te komen. Golfjes rollen eentonig langs het schip. Het Wad. Het Wad. Het Wad, klinkt het. Hij haalt zijn schouders op en kijkt op zijn horloge. 'Ora di cena' mompelt hij, etenstijd, en hij loopt richting messroom.

De dag verstrijkt en het immense schip vaart eentonig dreunend verder naar het Noorden. Als de nacht invalt, hebben ze Portugal en Spanje bijna achter zich gelaten. De volgende dag passeert MSC Zoë Frankrijk en een deel van België en terwijl boven land vuurwerk het nieuwe jaar inluidt, varen ze langs Nederland. De wind neemt steeds verder toe en het schip gaat richting het waddengebied. De kapitein loopt weer door het gangboord langs de containers. Hij houdt zich nu stevig vast aan de reling en de eerste stuurman loopt achter hem. Ze dragen gele oliepakken en zwarte rubberlaarzen. Horizontale regen striemt in hun gezicht. Verschillende keren blijven ze staan om de lading nog eens te controleren. Het schip dreunt met forse klappen op de golven, maar alles lijkt in orde.

'Welke koers kiezen we?' schreeuwt de kapitein boven het geraas van de zee uit. 'Ik wil op 2 januari in Bremerhaven zijn. Maar de wind blijft maar aantrekken. Heb je de diepte gepeild?'

'Twintig meter minimaal.' antwoordt de stuurman. 'We hebben acht meter over, kapitein.' Opeens helt het schip ver naar bakboord en het gangboord waarin ze staan wordt meters omhooggeduwd voordat het weer in zee klettert. De kapitein en de stuurman lopen zo snel als mogelijk is voetje voor voetje kromgebogen terug naar de brug. Nu is het moment gekomen waarop het schip afbuigt naar links, verder de Noordzee op, of dichter langs de Waddeneilanden koerst. Tijdens haar vorige reizen koos de kapitein bij rustig weer vaak voor de Wadden. Vergeleken met veel andere grote schepen ligt een containerschip niet erg diep. Met de vlakke onderkant is de ijzeren romp net een enorme drijvende schoenendoos. Maar de wind zweept de golven op tot wel zes meter hoogte. MSC Zoë stampet en schudt en lijkt dan ook meer op de trommel van een wasmachine in centrifugeerstand dan op een dobberende schoenendoos. De twistlocks en sistorstangen hebben het zwaar. Met veel moeite lukt het ze om de containers bij elkaar te houden. Intussen kletsen de ijsskoude golven zout water tegen de lading en klettert de regen onophoudelijk.

'Houd jij het?' gilt ze naar de twistlock onder haar terwijl het schip weer naar stuurboord overhelt. Des te lager een twistlock zich bevindt, des te meer

krachten ze te verduren heeft. Toch moeten de bovenste twistlocks de strijd vaak eerder opgeven dan hun soortgenoten onder in de stapel containers, omdat er nu eenmaal minder gewicht op hen drukt dat hen op hun plaats houdt. Het antwoord van haar collega gaat verloren in de herrie van de golven en met een losse zwaai helt MSC Zoë weer over naar de andere kant.

'Ik hoop dat we verder de Noordzee op gaan.' roept iemand. 'Ik heb 't wel gehad met die deining hier!'

'We passeren Texel!' klinkt het. Die grijze streep die ze in de verte ziet, moet het eiland zijn. Op eerdere reizen kon ze de eilanden duidelijk onderscheiden. Ze zag zeilbootjes, vissers en een enkele veerboot vol vakantiegangers. Witte en grijze meeuwen vlogen krijsend boven het schip en in de verte lagen zeehonden te zonnebaden. En als het schip, zoals nu, 's nachts passeerde, zag ze soms een wit toplicht van een zeilscheepje dat droogviel. Bij rustig weer vindt ze de reis langs de eilanden een heel stuk mooier dan over de Noordzee.

Plotseling klinkt oorverdovend geknars van ijzer op ijzer. Het schip zwiëpt stuiterend naar bakboord. Een kolom containers beweegt, helt over en buigt dan moeizaam krakend terug in de oude stand. Minutenlang is er onrust in de lading. Containers bewegen, de inhoud verschuift, een paar sjordstangen breken af en de buitenste twistlocks lijken even te worden opgerekt. Andere worden juist in elkaar gedrukt. Voordat de containers weer helemaal tot rust zijn gekomen, helt het schip alweer over naar de andere kant en zwiëpen ze naar stuurboord.

Tonnen gewicht drukken nu op de onderste lagen aan de rand van de lading. Het schip lijkt de bodem van de zee aan te tikken. Drie containers glijden van boord en tuimelen de golven in. Twistlocks knappen als luciferstokjes.

'Vlieland!' gilt iemand. Hoe de boodschapper dat kan zien, is haar een raadsel. Het zicht is nu zo slecht dat de eilanden helemaal niet meer te zien zijn. Heel even lijkt het iets rustiger te worden. Dan helt het schip opnieuw over naar bakboord, om daarna met een enorme klap weer naar stuurboord te slingeren. Gillend en piepend schuift een stapel containers de zee in. Ze buigt mee met de containers naast haar, zet zich schrap en raakt uiteindelijk weer in balans boven het schip. Waar net nog containers stonden, gaapt nu een groot gat, pal naast haar. Afgebroken sjordstangen zwiëpen met het deinende schip mee heen en weer. Vijf uur lang stampet het schip verder. Dan maken ze langzaam een bocht naar bakboord.

'We gaan de Noordzee op!' roept ze en ze tuurt in de verte om te kijken ter hoogte van welk eiland ze zijn. Maar het enige dat ze ziet is hoog opspattend zeewater, striemende regen en rondvliegende stukken overboord geslagen lading. De koersverandering lijkt even rust te geven. Containers die net nog stonden te schudden, schuiven terug in hun oude positie. Maar dan, halverwege de bocht die het schip maakt, glijden de containers die boven haar staan de zee in. De container onder haar blijft staan. Ze breekt en springt met een boog achter de losgeslagen lading aan de zee in. Vlak voor haar boort de punt van een container zich in een andere. Als een fontein spuiten honderden piepkleine plastic balletjes de lucht in. Ze omringen haar als ze in zee stort, steeds dieper zinkt en terwijl ze de zachte bodem voelt en door de stroming wordt meegevoerd de wadden op.

Eindelijk gaat de storm liggen. Voorzichtig breekt de zon door. Het water stroomt weg en ze ligt op een vochtige zandvlakte. Vlak bij haar bewegen een paar felgekleurde jacks in de wind. Overal ziet ze sportschoenen. Er liggen kleddernatte badjassen, gescheurde handdoeken, gebarsten plastic badjes, beschadigde speelgoedauto's, auto-onderdelen, kapotgeslagen televisietoestellen en andere voorwerpen. Ze ziet schelpen, kwallen en zeewier. En daartussendoor en overheen speelt de wind met miljoenen plastic balletjes.